

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool De Vliegeraar te SINT-BAAFS-VIJVE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	19935
Instelling	Vrije Basisschool De Vliegeraar
Directeur	Laurence Seyns
Adres	Willem Bouvier Cartonstraat 46 - 8710 SINT-BAAFS-VIJVE
Telefoon	056-60.77.47
Fax	056-60.61.31
E-mail	info@devliegeraar.be
Website	www.devliegeraar.be
Bestuur van de instelling	Vrij Katholiek Onderwijs
Adres	Willem Bouvier Cartonstraat 46 - 8710 SINT-BAAFS-VIJVE
Scholengemeenschap	Mandel - Leie
Adres	Monseigneur Debrabanderestraat 23 - 8710 OOIGEM
CLB	Vrij CLB Weimeersen
Adres	Zuiderlaan 42 - 8790 WAREGEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	04-11-2013, 05-11-2013, 07-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	22-11-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Geert Alleman
Teamleden	Johan Kets
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 'De Vliegeraar' is de enige dorpsschool op de deelgemeente Sint-Baafs-Vijve. Ze beschikt over een moderne infrastructuur in een verkeersveilige buurt. Vlakbij ligt de gemeentelijke sportinfrastructuur. De school behoort tot de scholengemeenschap Mandel-Leie, waarin vijf verschillende schoolbesturen zijn vertegenwoordigd. Binnen de scholengemeenschap bevindt de wederzijdse ondersteuning op professioneel vlak zich nog in een aanvangsfase. Sinds dit schooljaar is er een nieuwe directeur, afkomstig uit het eigen leerkrachtenteam. De vorige directie werd dan coördinerend directeur van de scholengemeenschap. De kinderen komen doorgaans uit alle sociaal-culturele milieus van de eigen dorpsgemeenschap. De school telt weinig kinderen met schoolse achterstand en kent een laag percentage zittenblijvers.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting zowel in de kleuter- als de lagere afdeling de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Daarnaast stonden de deskundigheidsbevordering van de leraren en hun evaluatiepraktijk in de focus. Tijdens het onderzoek was er ook een controle van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de schoolinfrastructuur en van bepaalde aspecten van de onderwijsreglementering.

In de kleuterafdeling voldoen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie aan de verwachtingen van de overheid. Voor beide leergebieden streven de leerkrachten de ontwikkelings- en leerplandoelen in voldoende mate na. Zij zorgen voor een evenwichtig, gevarieerd en voldoende leeftijdsspecifiek onderwijsaanbod. Ze integreren doelgericht activiteiten die ze in de leerplannen Nederlands en wereldoriëntatie kunnen situeren. De thematische aanpak zorgt voor een sterke samenhang tussen alle leergebieden en stemt het onderwijsaanbod af op de leefwereld van de kleuters. De hoekenfiches vertonen niet altijd de nodige graduele opbouw. De kleuters kunnen op een actieve manier leren. De ontwikkelingsmaterialen ondersteunen het nastreven van de vooropgestelde doelen. De evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding van de kinderen vertrekken vanuit een brede beeldvorming en ondersteunen het nastreven van de onderwijsdoelen. In de leeftijdsgemengde groepen is er een onderwijsaanbod op maat en worden kinderen met ontwikkelingsmoeilijkheden passend geholpen. De graduele en planmatige integratie van de begripsverwerving in de themaplanningen en de koppeling van begrippen aan gezelschapsspelen gebeurt voorbeeldig. De leerkrachten leveren inspanningen om zich voortdurend bij te scholen en te bekwamen. Zij maken ook intern goed van elkaars deskundigheid gebruik.

In de lagere afdeling voldoet het leergebied Nederlands. Om voor dit leergebied de eindtermen en het leerplan te realiseren, gebruikt het team een onderwijsleermethode. Die zorgt voor een leeftijdsgebonden onderwijsaanbod met oog voor alle domeinen van Nederlands. Er zijn waardevolle initiatieven op het vlak van leesontwikkeling en -bevordering. De school beschikt over voldoende leermiddelen en elke klas heeft een klasbibliotheek. Digiborden verlevendigen de leerinhouden. De leerbegeleiding vanuit het zorgteam ondersteunt het bereiken van de leerplandoelen. De eerstelijnszorg door de klasleerkracht verloopt niet in alle klassen even optimaal. De domeinen spreken en luisteren krijgen kansen in andere leergebieden en tijdens reflectiemomenten na leeractiviteiten maar in sommige leergroepen kan het doelgerichte aanbod uit de onderwijsleermethode doordachter aangewend worden. De leerkrachten integreren de leergebiedoverschrijdende eindtermen beperkt binnen de leergebieden. De evaluatie- en rapporteringspraktijk kunnen nog meer op de eindtermen en leerplandoelen worden afgestemd. Dit is zeker het geval voor het domein spreken. Positief is de analyse van externe en genormeerde toetsen om bijstellingen op klas- en schoolniveau te voorzien.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen en leerplandoelen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Het leerkrachtenteam heeft nog geen gezamenlijk gedragen visie op het leergebied. Het onderwijsaanbod is onvolledig en onevenwichtig waardoor er breuklijnen ontstaan in de opbouw doorheen de leerjaren. In sommige klassen worden thema's te eenzijdig ingevuld. De domeinen techniek, mens en maatschappij en de leerplandoelen voor mobiliteit krijgen in sommige klassen een beperkte invulling. Er zijn ook weinig materiële voorzieningen voor techniek. De onderwijstijd wordt in sommige klassen niet altijd even doeltreffend gebruikt. Referentiekaders voor tijd en ruimte worden te weinig dynamisch ingevuld vanuit de

thema's of de actualiteit. De evaluatie- en rapporteringspraktijk wordt onvoldoende op de leerplandoelen en de eindtermen afgestemd. Een hernieuwd leertraject om de leerkrachten de visie van het leerplan voldoende te leren kennen en toepassen is noodzakelijk. De leerkrachten leveren inspanningen om de werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijsaanbod te verhogen, onder meer met leeruitstappen. Het jaarthema op schoolniveau bevordert een warm school- en klasklimaat met oog voor een goed sociaal functioneren van de kinderen.

De school heeft een globale visie op de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten waardoor dit proces doelgericht verloopt. Het nascholingsplan is daarvoor richtinggevend. Dit plan kan nog meer in concrete doelen vertaald worden zodat de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering beoordeeld kan worden. Tijdens het implementatietraject voor wereldoriëntatie kreeg het team vanuit het schoolbeleid voldoende ondersteuning bij de vertaling naar de klaspraktijk. Toch blijven sommige teamleden voor de concrete uitwerking van dit leergebied nog te veel een eigen koers volgen die te weinig leerplangericht is. Het schoolbeleid wendt interne evaluaties, externe ondersteuning en beoordelingen gepast aan om de deskundigheid van alle teamleden nog te verhogen. Het heeft ook voldoende oog voor actuele onderwijsontwikkelingen.

De evaluatiepraktijk is nog niet gebaseerd op een visie die aangeeft hoe teamleden breed en leerplangericht kunnen evalueren. In de kleuterafdeling zijn evaluaties wel voldoende afgestemd op de vooropgestelde ontwikkelingsaspecten. Op schoolniveau zijn er nog te beperkt ondersteunende initiatieven en richtlijnen om de evaluatiepraktijk te ondersteunen. Onder meer hierdoor is deze praktijk in de lagere afdeling niet voor alle leergebieden voldoende afgestemd op de eindtermen en leerplandoelen. De school heeft ook nog weinig zicht op de doeltreffendheid van haar evaluatiepraktijk. De analyse van genormeerde en externe toetsen zorgt wel voor de nodige bijstellingen, vooral voor Nederlands en wiskunde. De kinderen krijgen ook veel kansen om door reflectie en zelfevaluatie hun leer- en leefhoudingen te ontwikkelen.

Een ervaren en dynamische directeur stuurde het schoolbeleid aan en gaf richting en begeleiding op organisatorisch en onderwijskundig vlak. Samen met het zorgteam bouwde zij het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid uit. Het doordachte talenbeleid is een voorbeeld van goede praktijk. De nieuwe directeur geeft te kennen dit beleid verder te willen zetten. Ondanks het veelvuldige onderwijskundige overleg en de opvolging door het schoolleiderschap blijven sommige teamleden te veel een eigen koers varen waardoor er voor bepaalde leergebieden nog te weinig sprake is van een gezamenlijke doelgerichtheid. Er zijn werkgroepen die aspecten van het schoolleven uitwerken. Dergelijke ondersteunende netwerken voor de leerplanimplementatie van leergebieden zijn er nog niet. De school profileert zich in haar visie als een zorgzame school en levert inspanningen om dit waar te maken. Er zijn op schoolniveau al gerichte initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren.

De onderwijsinspectie rondt de doorlichting af met een gunstig advies in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling wordt dit een gunstig advies beperkt in de tijd. De school moet in de lagere afdeling de eindtermen en de leerplandoelen voor wereldoriëntatie volledig, evenwichtig en gradueel realiseren. De inspectie zal over drie jaar een opvolgingscontrole uitvoeren om na te gaan of dit vastgestelde tekort werd weggewerkt. Het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden en de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is gunstig voor de volledige basisschool.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. De teamleden zorgen voor een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod met de nodige aandacht voor taalverwerving. Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen. De leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en de deskundigheidsbevordering van de leraren ondersteunen het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. De teamleden zorgen voor een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod het referentiekader van het eigen net. De activiteitenkeuze gaat doorgaans de doelenplanning vooraf. Toch zorgen de leerkrachten voor voldoende verantwoording vanuit het gebruikte referentiekader en in toenemende mate vanuit de leerplannen. De meeste leerkrachten ordenen de activiteiten volgens de vier ervarings situaties en stellen passende ontwikkelingsaspecten voorop. Ze concretiseren deze ontwikkelingsaspecten in een specifieke fase uit de ontwikkelingslijn aansluitend bij de ontwikkeling van hun kleutergroep.

Daarbij gebruiken ze een digitale zoeker van de eigen koepel om in de thema- en dagelijkse planning een beheersbaar aantal dominante leerplandoelen te kiezen. In de dagelijkse planning gebeurt dit bij vrijwel elke activiteit. Zo komen ook leerplandoelen uit de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie geregeld aan bod. De leerkrachten ontwikkelden ook op afdelingsniveau klas- en hoekenfiches waarbij voor allerlei terugkerende activiteiten, rituelen en voor activiteiten in de speelleerhoeken ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen werden geselecteerd, ook voor Nederlands en wereldoriëntatie. Dit alles toont aan dat de kleuterafdeling de ontwikkelings- en leerplandoelen in voldoende mate nastreeft.

De afwisseling van gesprekken in de kring, geleide en keuzeactiviteiten creëren voldoende kansen om leerplandoelen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie na te streven. Er zijn duidelijke afspraken over de integratie van streefwoordenschat binnen de vaste thema's. De leerkrachten beschikken over een gradueel opgebouwde begrippenlijst gekoppeld aan gezelschapsspelen om die begrippen spelenderwijs te verwerven. Ook het gebruik van meetkoffers laat toe noodzakelijke begrippen te verwerven. De kleuters kunnen actief participeren aan talige activiteiten, onder meer gesprekken, luisteractiviteiten, dramatiseren, poppenkast of verteltheatertjes. Zij kunnen in aantrekkelijke

boekenhoeken diverse soorten boekjes doornemen. De aandacht voor lees- en schrijfinitiatie in de oudste kleutergroepen ondersteunt de ontwikkeling van noodzakelijke lees- en schrijfvoorwaarden. Ook voor wereldoriëntatie komen de verschillende domeinen geïntegreerd in de thema's voldoende aan bod. Gemaakte afspraken over tijdsaders zijn duidelijk zichtbaar in alle kleuterklassen. In verschillende hoeken krijgen kinderen kansen om de opgedane ervaringen op eigen tempo verder te oefenen en/of te delen met anderen en tot interactie te komen. Rollenspel krijgt stimulansen in de huis- en winkelhoek. Uit bovenstaande vaststellingen blijkt dat de leerkrachten bij de uitwerking van de thema's voor een voldoende evenwichtig en volledig onderwijsaanbod zorgen, zowel voor het leergebied Nederlands als voor het leergebied wereldoriëntatie.

De thematische werking zorgt voor voldoende horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. De aandacht voor verticale samenhang is duidelijk in de keuze van ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen aansluitend bij het ontwikkelingsniveau van de eigen kleutergroep. Het veelvuldig overleg tussen parallelklassen mondt uit in verschillende concrete afspraken en een sterke gelijkgerichte klaswerking. De leerinhoudelijke graduele afspraken over de leeftijdsgroepen heen zijn geringer, waardoor de verticale samenhang voor sommige aspecten van het onderwijsaanbod minder sterk verankerd is, onder meer voor bepaalde hoeken- en activiteitenfiches.

Het doordachte en gevarieerde onderwijsaanbod is in voldoende mate gericht op een brede harmonische vorming. Wereldoriënterende en talige activiteiten focussen niet enkel op specifieke doelstellingen maar dragen bij tot de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kleuters.

In sommige klassen bepalen de interesses van de kleuters mee de activiteitenkeuze. Tijdens betekenisvolle activiteiten kunnen de kleuters door exploreren en experimenteren aspecten van de werkelijkheid ontdekken. De leerkrachten hanteren daarbij een stimulerende begeleidingsstijl. Het zelfstandig spel wordt soms ondersteund met opdrachtkaartjes en stappenplannen waardoor de zelfsturing expliciet aan bod komt. De werkelijkheid wordt in de klas gehaald, maar evengoed komen de kleuters in contact met de nabije omgeving. De klasuitstapjes zijn doelgericht voorbereid en sluiten nauw aan bij de thema's. In sommige klassen kennen ze een vervolg in het hoekenwerk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De klassen zijn doordacht ingericht. Dit biedt de kleuters tal van uitdagende spel- en ontwikkelingskansen. In de hoeken worden voldoende materialen aangereikt om bij alle kleuters leerplandoelen uit de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie na te streven. Er is voldoende spel- en ontwikkelingsmateriaal. Soms vinden de leerkrachten inspiratie in actuele bronnenmaterialen om voor hun onderwijsaanbod nieuwe ideeën op te steken. Pictogrammen en foto's helpen kleuters om materialen gestructureerd te ordenen tijdens opruimmomenten. De meeste leerkrachten leveren waardevolle inspanningen om via hoekenverrijking het lopende thema in de klaswerking te verlevendigen. Niet overal komen pictografische voorstellingen afgestemd op het specifieke ontwikkelingsniveau van de kleuters even sterk voor. De opbouw van het symboolbewustzijn wordt dan minder ondersteund.

Infrastructuur	De lokalen, de schoolgebouwen en het schooldomein vertonen een nette en verzorgde aanblik. Het is duidelijk dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid opnemen in de uitbouw van een gestructureerde leer- en leefomgeving. Dit ondersteunt het nastreven van de ontwikkelings- en leerplandoelen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leerkrachten hanteren de vooropgestelde ontwikkelingsaspecten bij de observatie van kleuters. Deze brede beeldvorming brengt ook de talige ontwikkeling en aspecten van de ontwikkeling binnen het leergebied wereldoriëntatie voldoende in kaart. De afname van genormeerde taaltests vervolledigt de evenwichtige en representatieve evaluatiepraktijk. In evaluatiegesprekken leren kleuters terugblikken op het leerproces en soms op het product in de vorm van kinderwerkjes en andere realisaties. Deze voortdurende reflectie brengt hen de nodige leerhoudingen bij. Leraren sturen vanuit evaluaties met de hulp van het zorgteam het onderwijsaanbod voor individuele kinderen en/of de klasgroep voldoende doelgericht bij.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	De heen- en weerschriftjes, de klasblog, e-mailcontacten en de vele foto's van kleuteractiviteiten bieden ouders een inkijk in de dagelijkse belevenissen van hun kleuter. Door overgangsgesprekken geven de teamleden een volgende klasleerkracht zicht op de evolutie en de beginsituatie van de kinderen. De externe communicatie over de klaswerking en de ontwikkeling van de kleuter gebeurt op informatieavonden en individuele oudercontacten.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuterafdeling heeft structuren, afspraken en procedures om een betrouwbaar en breed beeld van de ontwikkeling van de kinderen te verkrijgen. Dit gebeurt voornamelijk door eigen losse en meer gestructureerde observaties en door het kindvolgsysteem. De leerkrachten zorgen vanuit de analyse van deze brede beeldvorming voor doelgerichte differentiatie en remediëring bij individuele of groepjes kleuters. De zorgleerkracht ondersteunt hen daarbij in sterke mate. Er zijn voldoende doelgerichte en efficiënte acties voor kleuters met specifieke noden. In de leeftijdsgemengde klasgroepen is er geregeld een gedifferentieerd aanbod dat aansluit bij het leeftijdsgebonden ontwikkelingsniveau van de kleuters. De samenwerking met externe partners ondersteunt de realisatie van de initiatieven voor de verhoogde zorg.
Sociale en emotionele begeleiding <i>School- en klasklimaat</i>	De school werkt een jaarprogramma uit in de vorm van een schoolthema dat elementen van het sociaal functioneren onder de aandacht brengt. De gezamenlijke maandelijkse introductiemomenten die de aandachtspunten verlevendigen dragen bij tot een school- en klasklimaat waarin elk kind zich verbonden kan voelen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	De leerkrachten leverden de laatste jaren waardevolle inspanningen om via individuele en teamgerichte nascholingen hun kennis over de leerplannen Nederlands en wereldoriëntatie te verbreden. Zij verwierven ook relevante kennis over taalstimulering en taalvaardigheidsonderwijs. De interne expertise die onder meer in de zorgondersteuning aanwezig is, wordt stelselmatig benut om met zoveel mogelijk kleuters de vooropgestelde onderwijsdoelen te bereiken.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het team streeft naar een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod Nederlands. Er zijn voldoende actuele leermiddelen.

Curriculum	De leerkrachten vertrouwen op het consequente gebruik van een gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket en een spellingspakket om de realisatie van de eindtermen en leerplandoelen te garanderen. Het eerste leerjaar heeft een specifieke methode voor aanvankelijk lezen.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	De dagelijkse planning van het onderwijsleeraanbod gebeurt sinds dit schooljaar met een digitale agenda die toelaat om passende leerplandoelen Nederlands aansluitend bij de lesinhouden te selecteren. Dit instrument biedt op termijn de kans om het doelenaanbod te bewaken. De leerkrachten zorgen door de aanwending van de thema- en jaarplanning uit het onderwijsleerpakket voor een zo evenwichtig mogelijk aanbod van alle domeinen. Naar eigen zeggen slagen sommigen daar niet altijd in en dan wordt soms selectief met de planning omgegaan zonder op langere termijn het evenwicht tussen de domeinen te bewaken.
<i>Actief leren</i>	

Het gebruik van de onderwijsleerpakketten zorgt voor een voldoende evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. In de meeste klassen krijgen de communicatieve vaardigheden luisteren en spreken volop kansen in horizontale samenhang met andere leergebieden. Toch leidt dit in sommige klassen soms tot een selectie van spreek- en luisterlessen uit de methode in het voordeel van extra verwerkingsmomenten voor spelling en andere technisch-cognitieve taaldomeinen. Zo is er geen volledig zicht op de nagestreefde doelen in zowel geïntegreerde als cursorische spreek- en luisteractiviteiten. Leerkrachten hebben aandacht voor creatief schrijven. Sommigen houden door de afwisseling van eigen en methodegebonden opdrachten niet bij of de kinderen daarbij met voldoende verschillende teksttypes leren omgaan. De oudste leerlingen participeren aan een externe schrijfwedstrijd, in andere klassen is er een blog of schrijven kinderen voor de schoolkrant. Het expliciet werken aan (inter)culturele gerichtheid gebeurt vooral vanuit de kansen die de methode daarvoor biedt. In sommige klassen zijn leerkrachten zich minder bewust van deze opdracht en kunnen ze in hun onderwijsaanbod moeilijk situeren waar de eindtermen of leerplandoelen voor interculturele gerichtheid aan bod komen.

Het gebruik van het onderwijsleerpakket zorgt voor voldoende afstemming van het onderwijsaanbod op de opbouw en gradatie van het leerplan. De horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen van Nederlands is inherent aan dit pakket. De horizontale samenhang tussen Nederlands en andere leergebieden is eerder beperkt.

De leerkrachten hanteren de strategische aanpak uit de onderwijsleermethode voor lees- en soms voor schrijfopdrachten. In sommige klassen gebeurt dit minder voor luisteren, spreken en schrijven. Er is aandacht voor leesbevordering en boekenpromotie onder meer via bibliotheekbezoeken, de klasbibliotheken, de jeugdboekenweek en de waardevolle initiatieven om via een tutorsysteem het technisch en begrijpend lezen te optimaliseren. Het leergebied Nederlands biedt de kinderen zo extra mogelijkheden tot een brede harmonische vorming. De integratie van sommige leergebiedoverschrijdende eindtermen binnen Nederlands gebeurt niet in elke klas even doelbewust. Op afdelingsniveau is er wel een extra aanbod op basis van een leerpakket.

Actieve didactische werkvormen met aandacht voor het leren als een actief en constructief proces komen leerkrachtafhankelijk in zekere mate voor. Bij andere leerkrachten overweegt de klassikaal-frontale aanpak met de klemtoon op technische taalaspecten. Kinderen krijgen dan weinig gelegenheid om aangeleerde deelvaardigheden creatief toe te passen in communicatieve situaties.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De lagere afdeling beschikt over voldoende hedendaagse materialen en methodes om het taalonderwijs vorm te geven. De klasbibliotheken zijn uitgerust met een gevarieerd boekenaanbod. In sommige klassen zijn ze weinig overzichtelijk en aantrekkelijk gepresenteerd of bevinden ze zich achter gesloten kastdeuren. Het leesaanbod wordt verruimd door geregelde bibliotheekbezoeken. De referentiekaders, algoritmes en heuristieken aan de klaswanden bieden de leerlingen didactische kapstokken of werkwijzen bij een functioneel en correct taalgebruik. In sommige klassen worden ze voor bepaalde domeinen te weinig functioneel geduid en aangewend. Het digitaal bord verlevendigt de leerinhouden. Oudere leerlingen leren gebruik maken van het woordenboek als informatiebron.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten beschikken over de methodetoetsen om de vorderingen van de leerlingen te evalueren. In de omgang met deze toetsen hebben de leerkrachten een grote vrijheid. Vanuit de eigen overtuiging dat de methodetoetsen niet altijd geschikt evalueren, herwerken de meeste leerkrachten deze toetsen of maken ze zelf nieuwe toetsen of proefwerken. Ze stellen zich daarbij voor sommige toetsen te beperkt de vraag of deze nog peilen naar de verwachtingen vanuit de deelleerplannen Nederlands. De evaluaties voor spreken gebeuren op schoolniveau niet altijd met leerplan- en of methodegebonden criteria. Het gebruik van de evaluaties spreken uit de leer methode is leerkrachtafhankelijk en gebeurt soms te selectief. Evaluaties voor luisteren en spreken gebeuren nu vooral in functie van rapportcijfers. De toetsen voor taalsystematiek werden door de directie nagezien op de correcte terminologie uit het nieuwe leerplan taalbeschouwing.

De leerlingen kunnen geregeld in evaluatiegesprekken terugblikken op hun leerproces en leren zo reflecteren op hun leerhouding.

Naast de methodetoetsen neemt de school ook enkele keren per jaar genormeerde tests af voor technisch en begrijpend lezen, luisteren en spelling. De leerkrachten zien deze tests als toetssteen voor hun eigen praktijk en als bijkomend middel om risicoleerlingen te ontdekken. De school neemt met het zesde leerjaar ook deel aan de centrale toetsen van de eigen onderwijskoepel.

De resultaten van genormeerde en externe toetsen worden voldoende geanalyseerd om het onderwijsaanbod en de didactische aanpak bij te sturen voor individuele kinderen of voor de klasgroepen. Dit was onder meer het geval voor luisteren en begrijpend lezen. De differentiatie voor begrijpend lezen in niveaugroepen is daarvan een goed voorbeeld.

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie*

In de semestriële rapporten komen alle leerplandomeinen met een puntenscore aan bod. Het rapport bevat soms nog verouderde terminologie. Binnen het domein schrijven toont de puntenverdeling meer aandacht voor correct dan voor creatief schrijven in tegenstelling tot de geldende leerplanverhouding. Het maandrapport bevat slechts één globale score voor Nederlands. De vermelding van gemiddelden en rangorden draagt weinig bij aan de beoordeling van elk kind volgens de eigen vorderingen en kwaliteiten. Dit zet te veel aan om kinderen met elkaar te vergelijken.

Deze school wendt voor het leergebied Nederlands de rapporteringsgegevens aan om zowel aan interne als externe betrokkenen de resultaten en vorderingen van de leerlingen te communiceren.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

De beeldvorming voor Nederlands focust sterk op de technische vaardigheden lezen en spelling. Voor die taaldomeinen hebben de leerkrachten en het zorgteam voldoende zicht op de zorgvraag van de leerlingen. Op schoolniveau zijn er voor klastitularissen weinig expliciete verwachtingen over werkwijzen om fouten of problematieken van kinderen passend te analyseren. Dit gebeurt wel consequent na afname van genormeerde tests met sterke ondersteuning vanuit het zorgteam.

De aanwending van gerichte werkvormen voor de automatisering van het technisch lezen en de optimalisering van het begrijpend lezen onder meer via wisselende niveaugroepen en tutorlezen, ondersteunen het bereiken van de leerplandoelen voor lezen. Dit is ook het geval voor de extra spellingsondersteuning door een zorgleerkracht. Het school- en zorgteam brengt het leesniveau van de leerlingen goed in kaart. In sommige klassen leidt dit nog te beperkt tot passende leesondersteuning door alle schoolparticipanten om alle kinderen tot een aanvaardbaar technisch leesniveau te brengen. Positief is het de aanwending van sticordi-maatregelen voor kinderen met lees- en spellingsmoeilijkheden. Sommige leerkrachten zorgen voor een doelgerichte differentiatie en remediëring door een goed gebruik van de differentiatie- en remediëringmogelijkheden die het onderwijsleerpakket biedt. Zij hebben ook oog voor verlengde instructie in de toepassingsfase of zorgen voor niveaudifferentiatie voor leerlingen die meer aankunnen. Anderen benutten die mogelijkheden nog te beperkt. De meeste leerkrachten maken ook van het contractwerk gebruik om passend te differentiëren en te remediëren. In sommige klassen is de interne zorgverlener eerder de spilfiguur van de leerbegeleiding dan de klastitularis. Daar is nog in mindere mate sprake van een wisselwerking tussen beide partijen.

Het schoolteam schakelt voor bepaalde kinderen passend externe ondersteuning in, onder andere via het CLB, het revalidatiecentrum, het geïntegreerd onderwijs of paramedici.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

*Nascholingen
Interne expertise*

Zowel de nieuwe eindtermen als de leerplandoelstellingen waren in het verleden onderwerp van interne professionalisering. Dit was ook het geval voor de keuze van een nieuwe taalmethode. Die gebeurde in functie van de leerplandoelstellingen.

Het schoolbeleid nam daarin telkens het voortouw.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. De visie van de eindtermen en het leerplan is nog onvoldoende gekend en in de praktijk toegepast. Het onderwijsaanbod is onvolledig, onevenwichtig en onvoldoende gradueel opgebouwd. De onderwijstijd is in sommige klassen minimaal en er ontbreken noodzakelijke leermiddelen. De evaluatiepraktijk is te weinig breed.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het vernieuwde leerplan speelt een beperkte rol in de uitbouw van het onderwijsaanbod wereldoriëntatie. Niet alle leerplandoelen en eindtermen komen doorheen de lagere afdeling voldoende aan bod. Het lerarenteam heeft nog geen duidelijke en gezamenlijk gedragen visie op het leergebied.

In de bovenbouw van de lagere afdeling baseren de leerkrachten zich op een onderwijsleerpakket om de leerplandoelen te realiseren. Zij bieden de in de jaarplanning voorziene thema's en activiteiten echter onvolledig aan. De thema's die doelen bestrijken uit de domeinen mens en maatschappij komen beperkt of niet aan bod. De leerkrachten kiezen vooral cursorische thema's voor de domeinen tijd, ruimte en natuur waardoor voor deze domeinen een sterke overaccentuering ontstaat. In sommige klassen vallen ook het domein techniek en de leerplandoelen voor mobiliteit uit. Voor dit laatste facet worden de mogelijkheden van het onderwijsleerpakket in sommige klassen weinig of niet benut. In de onderbouw brengen leerkrachten eigen thema's en leerinhouden uit een ander onderwijsleerpakket samen in een inhoudelijk weinig gedetailleerd jaarplan.

In sommige klassen werken de leraren vooral cursorisch en kiezen ze weinig voor een thematisch aanbod dat meerdere leerplandomeinen aan bod laat komen. In de bovenbouw maken de leerkrachten vooral gebruik van domeinspecifieke thema's en laten ze de mogelijkheden om thematisch te werken vaak achterwege. Door het voornamelijk cursorische aanbod en doordat bepaalde bestaansdimensies weinig tot niet aan bod komen is het onderwijsaanbod op schoolniveau onvolledig en onevenwichtig. Bovendien gaat de weinig thematische en domeinoverschrijdende werking in tegen de visie van het leerplan. Een schoolspecifieke inventaris uit het verleden om vanuit de vooropgestelde thema's de leerplandoelen te bewaken werd in sommige klassen te weinig vergeleken met het huidige aanbod en de hernieuwde leerplannen. De mogelijkheid tot doelenrapportage vanuit de digitale agenda, vormt voor de meeste leerkrachten nog geen aanleiding tot evaluatie en bijsturing van het aanbod. Op termijn biedt dit daarvoor wel perspectieven.

De onvolledigheid van het onderwijsaanbod zorgt ervoor dat de noodzakelijke verticale samenhang op afdelingsniveau breuklijnen vertoont. Het jaarplan bevat alleen de titels van thema's of vermeldt het onderwijsleerpakket. Dit biedt te weinig zicht op de aan bod komende leerplandoelstellingen en leerinhouden. Er is weinig horizontale samenhang tussen wereldoriëntatie en andere leergebieden. De samenhang en volledigheid tussen wereldoriëntatie en de leergebiedoverschrijdende eindtermen werd op afdelingsniveau nog niet expliciet vastgelegd. Deze eindtermen komen in sommige klassen nog te weinig geïntegreerd aan bod.

De meeste leerkrachten zorgen door boeiende één- of meerdaagse leeruitstappen, extramurale activiteiten of exploratie van de onmiddellijke omgeving voor een voldoende werkelijkheidsgericht aanbod. Ook het goede gebruik van de digitale borden brengt de werkelijkheid in de klas. De doelgerichte aandacht voor actualiteit is leerkrachtafhankelijk en wordt niet steeds geïntegreerd aangewend om kinderen actief actuele gebeurtenissen te laten presenteren. Ook de duiding ervan in tijd en ruimte is niet bij alle leerkrachten een gewoonte. De overwegend cursorische aanpak zorgt in sommige klassen voor een weinig brede en harmonische vorming. Inhouden zijn sterk kennisgericht en soms afhankelijk van de interesse van de klasleerkracht.

De sterke sturing vanuit de leerkracht resulteert in sommige klassen tot een weinig actief leren. Hierdoor krijgen leerlingen beperkt kansen om vanuit een ontdekkende en onderzoekende houding verschijnselen te leren verkennen en zelfstandig leerinhouden te verwerven. Vormen van groeps- of partnerwerk zijn wel momenten waarop leerlingen actief kunnen leren.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De onderwijstijd voor wereldoriëntatie wordt in sommige klassen frequent door andere activiteiten doorkruist. Hierdoor krijgt dit leergebied in sommige klassen minimale of te beperkte onderwijstijd. Dit is in tegenspraak met de overtuiging van sommige leerkrachten dat ze voor de realisatie van het onderwijsaanbod te weinig tijd hebben.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te bereiken. Voor techniek zijn er weinig materialen en dienen leerkrachten die zelf te voorzien. De leerkrachten gebruiken de mappen voor techniek in het lerarenlokaal weinig als bijkomende inspiratiebron om lessen te stofferen. Ondanks een richtinggevend document in het schoolwerkplan worden in sommige klassen noodzakelijke referentiekaders voor de domeinen tijd en ruimte onvoldoende dynamisch ingevuld vanuit de thema's en de actualiteit. Hierdoor krijgen leerlingen te weinig kansen om historische en geografische kenniselementen en inzichten te leren ordenen en relaties te leggen tussen feiten, personages en gebeurtenissen uit het heden en het verleden. Dit zijn nochtans basisvoorwaarden om de eindtermen en leerplandoelstellingen voor de domeinen tijd en ruimte te kunnen realiseren.

Infrastructuur

De lokalen, de schoolgebouwen en het schooldomein vertonen een nette en verzorgde aanblik. Het is duidelijk dat ook alle betrokkenen van de lagere afdeling hun verantwoordelijkheid opnemen in de uitbouw van een gestructureerde leer- en leefomgeving. Dit ondersteunt het nastreven van de eindtermen en leerplandoelen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten gebruiken voor de evaluatie voornamelijk toetsen. Soms zijn dit toetsen uit de methode, soms eigen toetsen en soms een mengvorm van beide. In het eerste geval evalueren de toetsen breder dan louter kennis en hebben ze ook oog voor vaardigheden en soms attitudes. In de twee laatste gevallen wordt niet nagegaan of de evaluaties voldoende bij de leerplandoelen aansluiten. Ze zijn vooral op leerinhouden afgestemd en te weinig op de leerplandoelen. Er is op afdelingsniveau nog maar weinig nagedacht over bredere evaluatievormen die ook informatie verschaffen over de ontwikkeling van inzichten, vaardigheden en attitudes bij de leerlingen. De evaluatiepraktijk is daardoor niet altijd valide en betrouwbaar en levert weinig informatie op om in relevante bijsturingen in het onderwijsaanbod te voorzien. De school neemt niet deel aan externe eindtoetsen voor wereldoriëntatie als bijkomend referentiepunt om de eigen onderwijskwaliteit af te toetsen.

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie*

De rapportering geeft nog geen volledig en evenwichtig beeld van de verworven kennis, vaardigheden en attitudes. De rapporten geven ook te beperkt een beeld van de voortgang van de leerlingen en de bereikte eindtermen of leerplandoelstellingen.

Het rapport ondersteunt nog te weinig de interne en externe communicatie over de vorderingen van de leerlingen voor wereldoriëntatie.

Begeleiding**Leerbegeleiding**

*Beeldvorming
Zorg*

In observaties, in het leerlingvolgsysteem en in de leerlingendossiers zijn weinig tot geen gegevens te vinden over aspecten uit het leergebied wereldoriëntatie. De leerbegeleiding bouwt in sommige klassen nog weinig differentiatie in om vanuit de talenten, eigen vragen, interesses en mogelijkheden van de kinderen te werken. Het contractwerk bevat in sommige klassen opdrachten voor wereldoriëntatie die kinderen de mogelijkheid bieden om zich verder in leerinhouden te verdiepen. In andere klassen sluiten de leerinhouden uit dat contractwerk te weinig aan bij de mogelijkheden tot verwerking die het onderwijsleerpakket biedt. Door groeps- en partnerwerk beogen de leraren de ontwikkeling van sociale vaardigheden en andere leerattitudes.

Sociale en emotionele begeleiding

School- en klasklimaat

De school werkt een jaarprogramma uit in de vorm van een schoolthema dat elementen van het sociaal functioneren onder de aandacht brengt. Ook in de lagere afdeling dragen de gezamenlijke maandelijkse introductiemomenten die de aandachtspunten verlevendigen bij tot een school- en klasklimaat waarin elk kind zich verbonden kan voelen.

Professionalisering**Deskundigheidsbevordering**

Nascholingen

Het schoolteam kreeg op een introductiemoment de nodige informatie over de nieuwe eindtermen en het vernieuwde leerplan. Toch dringt een hernieuwde inhoudelijke leerplanstudie zich op. De meeste leraren hebben nog te weinig kennis van de visie op wereldoriëntatie uit het leerplan en van de uitgangspunten van de eindtermen en maken die in de praktijk nog niet waar.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'?

De instelling volgt deze erkenningsvoorwaarde nauwgezet op. De preventieadviseur bouwde een degelijke structuur uit die garandeert dat aspecten van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoende aandacht krijgen. De school biedt passende oplossingen voor de bemerkingen van externe controlediensten. Enkele ervan wachten nog op uitvoering.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De school heeft een globale visie op het proces van deskundigheidsbevordering. Ze geeft daarbij in het schoolwerkplan de richting aan. Onder meer vanuit een sterkte-zwakteanalyse (SWOT-analyse) werden prioriteiten op middellange termijn uitgestippeld. Geregeld evalueert het team de eigen werking en koppelt daar passende initiatieven aan om de deskundigheid van één, meerdere of alle teamleden te verhogen. Het schoolleiderschap heeft vanuit de functioneringsgesprekken zicht op de noden en behoeften van de leerkrachten of het team en maakt daar een synthese van. Die wordt in de personeelsvergadering voorgelegd en het team filtert er in samenspraak passende prioriteiten uit.

Het nascholingsplan bevat een planning op korte termijn. Jaarlijks worden nascholingsinhouden gekoppeld aan de eigen of maatschappelijke vereiste schoolprioriteiten of aan individuele behoeftes. Het schoolbeleid zet vooral in op teamgerichte vorming, soms opgesplitst voor de kleuter- en lagere afdeling. Individuele vorming komt ook voor en wordt nadien op een overlegmoment aan het team toegelicht.

Het nascholingsplan wordt nog te beperkt in scherp afgelijnde en haalbare doelen geconcretiseerd zodat voor iedereen duidelijk wordt wat de school met haar deskundigheidsbevordering wil bereiken.

Ondersteuning Het nascholingsplan wordt meer en meer een beleidsinstrument dat de deskundigheidsbevordering van de teamleden doelgericht aanstuurt. Het biedt een overzicht van vormingsinitiatieven gekozen vanuit een gezamenlijke prioriteitenplanning. Tijdens het implementatietraject voor wereldoriëntatie kreeg het team voldoende ondersteuning bij de vertaling naar de klaspraktijk. Toch hebben sommige teamleden zich de visie en werkwijze van het leerplan nog te weinig eigen gemaakt. De leden van het zorgteam volgen frequent nascholingen om zich in hun opdracht te bekwamen. Zij hebben ook geregeld intern overleg.

De teamleden kunnen in het personeelslokaal gebruik maken van een aantal onderwijskundige tijdschriften en naslagwerken. De functioneringsgesprekken en formele klasbezoeken zijn een middel tot systematische begeleiding van de leerkrachten. Dit resulteert in de opvolging en ondersteuning van teamleden in functie van schoolprioriteiten maar sommige leerkrachten zetten nog onvoldoende de laatste stap naar een concrete vertaling voor de klaspraktijk. Hun werkwijze voor wereldoriëntatie is hiervoor illustratief.

Er is ervaringsuitwisseling met andere scholen van de scholengemeenschap voor ICT en voor zorg. Hospiteerbeurten en professionele uitwisselingsbezoeken met andere basis- en secundaire scholen gebeurden onder meer voor de introductie van contractwerk en tutorlezen.

De schoolcultuur is voldoende open en ondersteunend om noodzakelijke vernieuwingsinitiatieven te kunnen opnemen. Ze ondersteunt in voldoende mate de uitbouw van de deskundigheidsbevordering. Maar enkele teamleden zijn niet echt overtuigd van de noodzaak van sommige vernieuwingen. Naast de gevolgde nascholingsinitiatieven zorgt ook frequent formeel overleg tussen leraren van bepaalde klasgroepen voor enige ondersteuning en professionalisering.

Doeltreffendheid De schoolprioriteiten worden jaarlijks met de teamleden geëvalueerd. Dit resulteert in het vastleggen van acties voor het volgende schooljaar. Sommige teamleden gaan zelf weinig na hoe doeltreffend hun deskundigheidsbevorderende initiatieven op langere termijn zijn.

In de school is er voldoende openheid voor externe beoordelingen. Zo nam het schoolleiderschap aandachtspunten uit het vorige doorlichtingsverslag ter harte en ook de pedagogische begeleiding wordt soms ingeschakeld om uitgezette initiatieven te ondersteunen.

Ontwikkeling Het schoolbeleid kon door allerlei situationele omstandigheden pas de laatste jaren stappen zetten om een noodzakelijke inhaalbeweging voor bepaalde leergebieden uit te werken. Ondanks de vele waardevolle stappen voor sommige leerplannen, werken sommige leraren de concrete vertaling ervan tot op de klasvloer nog onvoldoende breed uit. Een verdere opvolging en professionalisering blijven nodig om dit tot een goed einde te brengen, vooral voor wereldoriëntatie en muzische vorming.

Het team heeft aandacht voor actuele ontwikkelingen binnen het onderwijsveld. Zo werden de recente leerplanvernieuwingen voor taalbeschouwing, wereldoriëntatie, Frans en lichamelijke opvoeding al stelselmatig geïntroduceerd. In die zin toont de school voldoende ontwikkelingsdynamiek.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam ontwikkelde nog geen gezamenlijke en richtinggevende visie op een brede leerlingenevaluatie. Er is ook nog geen specifieke visie voor de verschillende leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Er is voor sommige leergebieden veeleer een beperkte aandacht voor een evaluatiepraktijk die aansluit bij de visie en de achtergrond van de leerplannen. In de lagere afdeling evalueren de leerkrachten vooral met het oog op de rapportering.

In de kleuterafdeling gebeurt de evaluatie op basis van observaties en het kindvolgsysteem. Dit bevat globale en specifieke screenings die een goed beeld geven van de nagestreefde ontwikkelingsaspecten. Daarnaast vullen de leerkrachten de beeldvorming aan met de resultaten van genormeerde tests. De evaluatiepraktijk is er voldoende representatief voor de vooropgestelde doelstellingen.

In de lagere afdeling wordt de evaluatiepraktijk ondersteund door methodegebonden toetsen voor Nederlands, Frans en wiskunde en de genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem. Voor wiskunde en Nederlands worden deze toetsen frequent herwerkt of maken de leerkrachten zelf eigen toetsen of proefwerken. Ze vragen zich daarbij te weinig af of de evaluatiepraktijk nog in voldoende mate representatief is voor de

leerplandoelen. Voor het domein spreken zijn de evaluaties onvoldoende gebaseerd op het leerplan of de methode. De evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie geeft in onvoldoende mate een goed beeld van de verworven kennis, vaardigheden en attitudes die in de leerplandoelstellingen vervat zitten. Een brede leerplangerichte evaluatiepraktijk voor muzische vorming vormt voor de school in de toekomst nog een werkpunt. Ook voor lichamelijke opvoeding geven de betreffende leerkrachten te kennen dat ze de evaluatiepraktijk in de nabije toekomst op het nieuwe leerplan willen afstemmen. Zij reiken wel atletiek-, fiets- en zwembrevetten uit. Positief is dat de rapporteringspraktijk van de school voorziet in een graduele beoordeling voor bepaalde aspecten van leren en sociale vaardigheden. De school heeft nog weinig zicht op de bereikte ICT-vaardigheden van de leerlingen. De rapportering voor Frans beperkt zich tot een globale score. Het is daarbij onduidelijk wat het aandeel is van de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. Sommige leraren geven weinig feedback op werk- en syntheseschriften van leerlingen waardoor kinderen in mindere mate uit hun fouten kunnen leren.

Ondersteuning Op schoolniveau zijn er afspraken en richtlijnen in verband met de proefwerken en de rapporten. Deze richtlijnen handelen meestal over formele en vormelijke aspecten. Ondersteunende initiatieven ontbreken om een brede evaluatiepraktijk gelijkgericht te realiseren. Het zorgteam biedt in kleuter- en lagere afdeling wel voldoende ondersteuning bij de afname en analyse van genormeerde toetsen.

De open schoolcultuur is nog te weinig de ingangspoort om de evaluatiepraktijk meer op elkaar en op de leerplannen af te stemmen. Die cultuur wordt wel al aangewend om in de leerbegeleiding resultaatgegevens te koppelen aan passende bijstellingen voor individuele of groepjes kinderen.

Doeltreffendheid Op schoolniveau werd de evaluatiepraktijk nog maar beperkt in vraag gesteld. De leerkrachten hebben weinig zicht op de sterktes en zwaktes van hun evaluatiepraktijk.

De aanwending van genormeerde toetsen illustreert de wil van het schoolteam om met gepaste beoordelingsmethodes een goed beeld van de kinderen te creëren.

De deelname aan de externe eindtoetsen van de eigen koepel vormt voor de school een toetssteen om haar onderwijsaanbod te beoordelen. Na analyse van de resultaten wordt in passende bijstellingen voorzien. Dit is het geval voor de leergebieden Nederlands en wiskunde.

Ontwikkeling De school staat nog aan het begin van een ontwikkelingsproces bij de ontwikkeling van een evaluatiepraktijk die afgestemd is op de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplandoelen. Voor de leerlingen zijn er een aantal kansen tot reflectie en zelfevaluatie vooral voor leer- en leefhoudingen en voor sociale vaardigheden. Deze zinvolle vorm van evalueren wordt ondersteund en aangemoedigd door afspraken en er wordt over gerapporteerd.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school heeft sinds begin dit schooljaar een nieuwe directie uit het eigen leerkrachtenteam. De vorige directie werd coördinerend directeur van de scholengemeenschap maar staat de huidige directeur nog in woord en daad bij. Zij nemen nu en de laatste jaren het organisatorisch en onderwijskundig schoolleiderschap in handen. Dit schoolbeleid kenmerkt zich door een gedreven en democratisch leiderschap. De vorige directie diende op diverse vlakken een inhaalbeweging in te zetten en concentreerde zich daarbij vooral op de uitbouw van de leerbegeleiding en een aantal dwingende prioriteiten zoals het gelijke onderwijskansenbeleid en de uitbouw van de ICT-voorzieningen. De implementatie van bepaalde leerplannen kwam daardoor vooral de laatste jaren op gang. Eindterm- en leerplanvernieuwingen zorgden ervoor dat daar blijvend aandacht dient aan besteed te worden.

Het schoolleiderschap gaf richting en bewaakte de koers. Er was daarbij oog voor de nodige gerichte druk, onder meer door formele klasbezoeken, het nazicht van klasagenda's en functioneringsgesprekken. Ondanks de opvolging van schoolprioriteiten blijven sommige leerkrachten voor bepaalde leergebieden een eigen koers varen. Illustratief hiervoor zijn de gerichte initiatieven vanuit het schoolbeleid om het leergebied wereldoriëntatie voldoende leerplangericht uit te bouwen. Voor sommige leerkrachten leiden de daarbij opgemaakte bewakingsinstrumenten tot verantwoordingsdocumenten die geen bijsturing inhouden van hun concrete onderwijspraktijk.

De leraren nemen verantwoordelijkheid op in werkgroepen die deeltaken van het organisatorisch en onderwijskundig beleid opnemen. De zorgcoördinator en zorgleerkrachten nemen met de directie de leerbegeleiding in handen. Er zijn weinig ondersteunende netwerken die een rol spelen bij de implementatie van bepaalde leerplannen.

De huidige directie volgt relevante nascholingen om zich in haar ambt te bekwalen, onder meer de driejarige opleiding voor directies van de eigen koepel.

Visieontwikkeling De school profileert zich als een zorgzame school, met aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elke leerling. De schoolnaam symboliseert hoe ze elk kind ontwikkelingsgericht wil begeleiden en getuigt van een gezamenlijke profilering. Deze positieve benadering toont zich bijvoorbeeld in de respectvolle omgang met de eigenheid van elk kind. De schoolvisie werd in samenspraak uitgebouwd en wordt voldoende door het team gedragen. De visie op kleuteronderwijs sluit nauw aan bij de visie van het eigen net. Toch zijn er nog diverse onderwijskundige aspecten waar de gezamenlijke doelgerichtheid nog kan toenemen. Onder andere de concrete uitwerking voor bepaalde leergebieden en de evaluatiepraktijk zijn daarvan voorbeelden. Het gebruik van onderwijsleerpakketten is niet steeds gebaseerd op de visie van het geldende leerplan waardoor essentiële leerplandoelen en –inhouden onvoldoende aandacht krijgen.

Besluitvorming	Het schoolteam overlegt zowel informeel als formeel om informatie uit te wisselen en tot beslissingen te komen. Het paralleloverleg leidt tot een grote gelijkgerichtheid in de klaswerking. De personeelsvergaderingen zijn het middel om tot voldoende participatieve besluitvorming te komen. Vaak komen onderwijskundige onderwerpen aan bod. Sommige teamleden wenden deze vormen van professionalisering nog te weinig aan om hun concrete onderwijspraktijk bij te sturen. De externe communicatie verloopt via diverse kanalen, onder meer de info- en kennismakingsmomenten, de oudercontacten met rapportbespreking en de schoolwebsite.
Kwaliteitszorg	Het schoolbeleid maakte vanuit de synthese van functioneringsgesprekken, reflectiemomenten op personeelsvergaderingen en het vorige doorlichtingsverslag een sterkte-zwakteanalyse van de schoolwerking op. Deze analyse vormde de basis voor een prioriteitenplan op middellange termijn. Dit plan werd vorig schooljaar opgemaakt en bepaalt prioriteiten tot eind volgend schooljaar. De school peilt naar het welbevinden van ouders en tweemaal per jaar naar het welbevinden van oudere kleuters en leerlingen. Het schoolteam voorziet waar mogelijk in relevante bijsturingen om de tevredenheid van alle schoolparticipanten te optimaliseren. De leerkrachten stellen zich open voor externe evaluaties en bevestigingen. Het schoolteam grijpt sommige outputgegevens aan om in relevante onderwijskundige bijsturingen te voorzien.
Talenbeleid	Het talenbeleid van de school is een voorbeeld van goede praktijk. Het team investeerde in visieontwikkeling en professionalisering. Concrete doelen en acties zorgen voor een vertaling van de beleidsopties naar de klaspraktijk. De directie en het zorgteam ondersteunen de uitvoering ervan en volgen die ook op via klasbezoeken, gesprekken en tussentijdse evaluatie. Daaruit volgen geregeld bijsturingsacties. Het team koos ook voor taalinitiatie Frans die ze in de toekomst nog intensiever wil uitbouwen.
GOK- en zorgbeleid	Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn operationeel geformuleerd op leerlingenniveau en de acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie faciliteert in toenemende mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en communiceert dit met het team. De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen om in de kleuterafdeling de ontwikkelings- en leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie na te streven.
- De integratie van de streefwoordenschat en begrippen in het onderwijsaanbod in de kleuterafdeling.
- Het voldoende leerplangerichte onderwijsaanbod voor Nederlands in de lagere afdeling.
- De aandacht voor leesbevordering in beide afdelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling.
- De leerbegeleiding in beide afdelingen.
- De kansen tot deskundigheidsbevordering vanuit het schoolbeleid.
- De aandacht voor reflectie en evaluatie op het eigen leerproces door de kinderen in beide afdelingen.
- De ondersteuning door het zorgteam in de lagere afdeling.
- Het jaarthema dat een warm school- en klasklimaat bevordert.

Wat betreft het algemeen beleid

- De begeleiding en opvolging van de teamleden door de schoolleiding.
- De gezamenlijke prioriteitenbepaling.
- De aandacht voor onderwijskundig overleg.
- De groeiende aandacht voor de interne kwaliteitszorg.
- Het doordachte talen-, zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verticale samenhang bij de inrichting en het gebruik van de speelleerhoeken in de kleuterafdeling.
- Geïntegreerde én cursorische spreek- en luisteractiviteiten gekoppeld aan de leerplandoelstellingen in de lagere afdeling.
- De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen binnen de leergebieden.
- Het dynamische gebruik van referentiekaders voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De materiële voorzieningen voor het domein techniek.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De visieontwikkeling en uitbouw van een brede evaluatiepraktijk voor alle leergebieden en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- De rapporteringspraktijk in de lagere afdeling.
- De eerstelijnszorg door sommige klasleerkrachten in de lagere afdeling.
- De vertaling van de deskundigheidsbevordering naar de concrete klaspraktijk in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitbouw van ondersteunende netwerken voor de leerplanimplementatie van wereldoriëntatie en muzische vorming.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de lagere afdeling de eindtermen en leerplandoelen voor wereldoriëntatie volledig, evenwichtig en gradueel realiseren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert Alleman de inspecteur-verslaggever	Laurence Seyns de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	